

**REGIONALT ROUNDTABLE OM
STORE POTENTIALER FOR ENERGIRENOVERINGER I
ENFAMILIESHUSE**
Proceedings – 25. Maj 2023

Funded by the Horizon 2020 Framework
Programme of the European Union

Indhold

<i>Disclaimer</i>	2
Summary	3
Introduktion og Formål	3
program	4
fælles-session.....	5
Introduktion til Roundtable.....	5
Præsentationer	5
Session 1: DET MÅLRETTEDE ENERGITJEK	7
Præsentationer	7
Debat om nøglespørgsmål og opsamling	7
Del Session 2: DOKUMENTATION FOR INVESTERINGER & DEN GODE RELATION	8
Præsentationer	8
Debat om nøglespørgsmål og opsamling	8
Del Session 3: D BANKERNES ROLLE I JAGTEN PÅ ENERGIFORBEDRINGER.....	9
Præsentationer	9
Debat om nøglespørgsmål og opsamling	10

DISCLAIMER

Arrangementet blev organiseret inden for rammerne af projektet RoundBaltic, finansieret af Europa-Kommissionens "Horizon2020" -program - kontrakt nr. 957051

Ansvar for indholdet af dokumentet ligger helt hos forfatterne (EC Network), og det afspejler ikke Den Europæiske Unions officielle mening.

SUMMARY

The purpose of the regional roundtable was to promote investments in energy renovations in single-family homes built before 1980. The objective was to look into how we can support and motivate homeowners throughout the renovation process and generate private investments through a One-stop-shop initiative developed by 17 municipalities.

The meeting focused on a current ELENA application and optimizing bank advisory services for financing energy renovations. Concrete concepts and solutions were presented, including the role of banks in energy improvements in single-family homes.

The discussions contributed to concretize and qualify the intermunicipal one-stop-shop, aiming to discuss the framework for the effort and specific measures. Cases were presented, and discussions were connected to national frameworks and initiatives.

The event was divided into a plenary session and three thematic sessions. Each session started with presentations from invited speakers, facilitated by a moderator to foster interactive discussions. A rapporteur was present to extract key conclusions and recommendations from each session.

Following the regional roundtable, follow-up activities will be undertaken to translate ideas and recommendations into concrete initiatives. The event had a total of 28 participants, including 2 participants working with financing, along with numerous municipalities.

INTRODUKTION OG FORMÅL

Formålet med det regionale roundtable er at fremme investeringer i energirenoveringer i enfamiliehuse før 1980. Målet er at støtte og motivere husejere gennem renoveringsprocessen og generere private investeringer via en One-stop-shop, udviklet af 17 kommuner.

Mødet fokuserer på en aktuel ELENA ansøgning og optimering af bankrådgivning til finansiering af energirenoveringer. Der præsenteres konkrete koncepter og løsninger, herunder bankernes rolle i energiforbedringer i enfamiliehuse.

Diskussionerne bidrager til at konkretisere og kvalificere den tværkommunale one-stop-shop. med henblik på at diskutere rammer for indsatsen og konkrete tiltag. Der vil blive præsenteret cases og lagt op til diskussion. Selv om der tages udgangspunkt i det regionale niveau, vil drøftelserne blive koblet til nationale rammer og initiativer.

RoundBaltic-projektet skal med baggrund i EU initiativet ”Smart Finance for Smart Buildings” øge adgangen til privat finansiering af energieffektivitet og integrerede vedvarende energikilder. Dette initiativ har fokus på tre finansieringssøjler.

Bedre brug af offentlige midler til at øge adgangen til private finansiering

Aggregeringer/sammenlægning af projekter og standardiseret projektudviklings-assistance i relation hertil

De-risking/risikostyring (afdækning af de forskellige risici, der er forbundet med finansiering)

Europa-Kommissionen har siden slutningen af 2016 udrullet tilgangen til interessenter på internationalt og nationalt plan igennem initiativet ”Sustainable Energy Investment Forums”. SEI Forums har i perioden 2016

– 2019 gennemført mere end 30 events i 15 medlemsstater. Initiativet vil i perioden 2019 – 2023 gennemføre en ny serie af events i 10 medlemsstater.

Disse events har samlet nøgleaktører indenfor finans- og energieffektivitetssektoren med henblik på videns- og erfaringsdeling samt igangsætning af konkrete tiltag i de forskellige EU lande. Information omkring afholdte og planlagte events kan findes på SEI Forums [hjemmesiden](#).

I Danmark føres SEI Forums initiativet videre i Horizon 2020 projektet [RoundBaltic](#), der gennemfører nationale og regionale roundtables i Danmark, Polen og Letland, som opfølgning af de tidligere SEI Forums roundtables afholdt i disse tre lande.

Eventen var opdelt i en plenum-session og tre emnesessioner. Hver session blev indledt med præsentationer fra inviterede oplægsholdere, og havde en moderator til at facilitere en interaktiv diskussion. En rapporteur har været med til at uddrage de vigtigste konklusioner og anbefalinger fra hver af de gennemførte sessioner

Det regionale roundtable vil blive efterfulgt af opfølgende aktiviteter med henblik på at omsætte ideer og anbefalinger i konkrete initiativer.

Eventen havde i alt 28 tilmeldte, herunder 2 deltagere som arbejder med finansiering. Herudover var der en lang række kommuner. Programmet for dagen kan ses herunder:

PROGRAM

Dette roundtable tager udgangspunkt i en aktuel ELENA ansøgning, hvor flere kommuner går sammen om at udvikle en One-stop-shop, der har til formål at understøtte omstillingen til energieffektive enfamilieshuse, ved at lede boligejere igennem processen og generere private investeringer i energirenovering.

Til arrangementet vil Gate 21 sammen med kommuner og den finansielle sektor dykke dybere ned i konkrete koncepter og løsninger, som bliver udviklet til one-stop-shoppen. Herunder de finansielle forhold omkring energirenoveringer og hvilke tiltag der kan iværksættes for at gøre lån mere attraktive og tilgængelige.

Dagens agenda vil tage udgangspunkt i korte pitches omhandlende konkrete koncepter og løsninger i projektet, samt bankernes rolle i jagten på energiforbedringer i enfamilieshuse. De fælles diskussioner skal bidrage til at konkretisere og kvalificere indholdet af den tværkommunale one-stop-shop.

Sted: Festsalen - Gate 21, Liljens Kvarter 2, 2620 Albertslund.

Tidspunkt: 9:30-15:00.

KL. 09.30 KAFFE OG LET MORGENMAD

KL. 09.45 VELKOMST

KL. 09.55 FOKUS PÅ ENERGIRENOVERINGER I ENFAMILIESHUSE V. ANDERS GERHARD
JØRGENSEN, SYNERGI.

KL. 10.15 FORANKRING AF LØSNINGER OG VIRKEMIDLER I EN TVÆRKOMMUNAL ONE-STOP-
SHOP

Kl. 11.00 PAUSE

- KI. 11.10 FINANSIERING AF DET INDLEDENDE ARBEJDE MED ETABLERINGEN AF EN TVÆRKOMMUNAL LØSNING V. CASPER ANDERSEN, GREATER COPENHAGEN EU OFFICE
- KI. 11.30 SESSION: DET MÅLRETTEDE ENERGITJEK
PITCH: TRANSITION, BODIL ENERGI & ENERGITJENESTEN
- KI. 12.15 FROKOST
- KI. 13.00 SESSION: DOKUMENTATION FOR INVESTERINGER & DEN GODE RELATION
PITCH: ALLAN PILGAARD-JENSEN, PROJECT ZERO
- KI. 13.45 PAUSE
- KI. 13.55 SESSION: BANKERNES ROLLE I JAGTEN PÅ ENERGIFORBEDRINGER
OPLÆG: V. JOSSI STEEN-KNUDSEN, BEHAVIOURAL CONSULTANT.
- KL. 14.50 OPSAMLING OG NÆSTE SKRIDT

FÆLLES-SESSION

Session modereret af Hasnain Aslam, Gate 21.

INTRODUKTION TIL ROUNDTABLE V. TOMMY OLSEN, GATE 21

På vegne af RoundBaltic-projektet bød Tommy Olsen fra Gate 21 deltagerne formelt velkommen. RoundBaltic har som mål at etablere en dialog med nøgleaktører i Danmark for at identificere de mest optimale løsninger til finansiering og implementering af øget energieffektivitet. Desuden gav Tommy Olsen en kort introduktion til arbejdet med den igangværende ELENA-ansøgning og betonedede betydningen og baggrunden for projektet samt vigtigheden af bæredygtige finansieringsmuligheder.

PRÆSENTATIONER

FOKUS PÅ ENERGIRENOVERINGER I ENFAMILIESHUSE V. ANDERS GERHARD JØRGENSEN, SYNERGI.

Der blev præsenteret et oplæg af Synergi, der dykkede ned i vigtigheden af energirenoveringer i enfamiliehuse samt de aktuelle og forventede lovgivningsmæssige og EU-mæssige tiltag på området. Enfamiliehuse opført før 1980 udgør en væsentlig andel af den eksisterende bygningsmasse, og disse ældre huse har typisk et højere energiforbrug end gennemsnittet. Der er stadig et betydeligt potentiale for energibesparelser på volumenniveau, og den igangværende energikrise har øget både ønsket og behovet for

energieffektivisering blandt forbrugerne. Synergi bidrog til eventet ved at belyse de aktuelle tendenser og udviklinger inden for energirenoveringer, hvilket blev betragtet fra et bredere perspektiv.

FORANKRING AF LØSNINGER OG VIRKEMIDLER I EN TVÆRKOMMUNAL ONE-STOP-SHOP V. LONE KELSTRUP, GATE 21

Energirenoveringsarbejdet har længe været et vigtigt emne på den politiske dagsorden, og der er blevet eksperimenteret med adskillige tiltag med betydelig succes. I et samarbejde mellem Gate 21 og flere kommuner sigtes der nu mod at sammenfatte bedste praksis i en omfattende one-stop-shop, understøttet af ELENA-finansiering. På eventet fremlagde Lone Kelstrup fra Gate 21 en overordnet præsentation af projektet og dets aktuelle status, hvilket blev anvendt som grundlag for de efterfølgende diskussioner og drøftelser.

FINANSIERING AF DET INDLEDENDE ARBEJDE MED ETABLERINGEN AF EN TVÆRKOMMUNAL LØSNING V. CASPER ANDERSEN, GREATER COPENHAGEN EU OFFICE

ELENA-programmet adskiller sig markant fra andre EU-programmer ved at have et dedikeret fokus på implementering. Dette indebærer, at der skal lægges betydeligt arbejde og ressourcer i forberedelsesfasen, inden projektperioden påbegyndes. GCPHEU tilbyder økonomisk støtte til deres medlemmer for at bistå dem i forberedelsen af deres EU-ansøgninger.

GCPHEU præsenterede en detaljeret oversigt over, hvordan de kan understøtte denne proces og tilbyde praktisk hjælp til kommunerne. De fremhævede de forskellige muligheder, der er tilgængelige gennem deres støtteprogrammer, herunder økonomisk støtte, vejledning og ekspertise. Desuden blev der lagt vægt på vigtigheden af en effektiv ansøgningsproces og de ressourcer, som GCPHEU kan bidrage med for at sikre en vellykket gennemførelse af EU-ansøgninger. Dette omfattede også en præsentation af tidligere succesfulde projekter og bedste praksis, som kommunerne kan drage nytte af. GCPHEU tilskyndede kommunerne til at udnytte disse muligheder og samarbejde aktivt for at maksimere deres chancer for at opnå finansiering og succesfuld implementering af deres projekter.

SESSION 1: DET MÅLRETTEDE ENERGITJEK

Moderator: Tommy Olsen, Gate 21

Rapporteur: Tale Berg Nielsen, Gate 21

PRÆSENTATIONER

Niklas Frijs-madsen, Bodil Energi. Charlie Lemtorp, Transition. Carsten Vejborg, Energitjenesten.

Fleere kommuner har opnået betydelige resultater gennem implementeringen af energitjek og det betragtes som en afgørende tjeneste der tilbydes borgerne i det kommende projekt. Vi blev præsenteret for informative oplæg fra Transition, Bodil Energi og EnergiTjenesten som bidrog til en betydelig forøgelse af vores viden og forståelse inden for energitjek. Præsentationerne gav os en dybere indsigt i deres arbejdsmetoder, tilgange og løsninger til energitjek, hvilket åbnede op for en bredere diskussion om de potentielle fordele og udfordringer ved implementeringen af disse tjenester. Dette gav deltagerne en unik mulighed for at lære af hinandens erfaringer og udveksle idéer og bedste praksis. Diskussionerne bidrog til at identificere vigtige elementer og succesfaktorer, der skal tages i betragtning, når energitjek implementeres på kommuneniveau. Samlet set har disse oplæg spillet en afgørende rolle i at styrke vores viden og inspirere til fremtidige tiltag inden for energitjek, og de vil sandsynligvis have en direkte indflydelse på de beslutninger, der træffes i det kommende projekter.

DEBAT OM NØGLESPØRGSMÅL OG OPSAMLING

Tommy Olsen, Gate 21.

Hvordan sikrer vi at kun de rigtige får energitjek?

God sortering, men hvordan?

Hvilke former for rådgivning skal vi have med?

Brugerbetaling hvor noget er gratis og andet koster?

Bankernes rolle, kan vi samarbejde omkring energitjek? Hvor i kunderejsen?

Under sessionen blev der præsenteret forskellige perspektiver og ideer inden for energitjek og energirenovering. Diskussionen omfattede emner som forskellige typer tjek, herunder telefon- og fysiske tjek, og behovet for at udvikle en proces til sortering af tjek. Erfaringsopsamling blev også drøftet som en mulighed. Der blev præsenteret erfaringer med bolig møder og fælles energitjek i større boligområder. Der blev også påpeget, at boliganalyser er tilgængelige for alle kommuner og kan bruges til at identificere borgere, der kunne have gavn af et energitjek.

Spørgsmålet om, hvem der skal tage kontakt til borgerne blev rejst og udfordringer med dataadgang og troværdighed blev nævnt i forhold til pengeinstitutioner. Der blev fremhævet vigtigheden af at skabe incitamenter og personlig motivation for borgere til at gennemføre energirenoveringer.

Der blev drøftet forskellige metoder til at nå ud til borgerne, herunder fællesskaber og diskussionsgrupper, samt behovet for at tilpasse kommunikationen til forskellige beboere. Tekniske udfordringer ved elektronisk kommunikation blev også nævnt.

Der blev rejst spørgsmål om egenbetaling og muligheden for depositum som incitament til energitjek. Tværkommunalt samarbejde blev også diskuteret som en måde at forbedre tilgængeligheden af energitjenester.

Denne session bidrog med forskellige perspektiver og ideer til diskussionen om energitjek og energirenovering og skabte et grundlag for at udvikle tilpassede tilgange og strategier i det kommende projekt.

DEL SESSION 2: DOKUMENTATION FOR INVESTERINGER & DEN GODE RELATION

Moderator: Hasnain Aslam, Gate 21

Rapporteur: Tale Berg Nielsen, Gate 21

PRÆSENTATIONER

Allan Pilgaard-Jensen, Project Zero

Indhentning af dokumentation for investeringer kan være en vanskelig men nødvendig opgave. Processen kræver en tæt kontakt til borgerne og sporbarhed igennem hele processen, fra første kontakt til endelig investeringer. Project Zero gav os indblik i deres erfaringer og tanker i projekter fremadrettet. Oplægget blev brugt som inspiration til efterfølgende diskussion om hvordan vi skaber en tryk proces for borgeren og gør arbejdet med dokumentation nemt for alle involverede aktører.

DEBAT OM NØGLESPØRGSMÅL OG OPSAMLING

Hasnain Aslam, Gate 21.

Hvordan kan vi effektivt indhente nødvendig dokumentation for investeringer fra boligejerne?

Hvordan skaber vi en tryk relation til boligejerne?

Hvordan kan vi opbygge gode relationer, skabe tillid og samarbejde hele vejen igennem processen?

Hvor i processen kan banker og kommuner bidrage med indhentning af dokumentation?

Hvilke værktøjer og ressourcer er tilgængelige for banker og kommuner til at støtte op om dokumentationsprocessen?

Under sessionen blev der drøftet flere emner og ideer. Der var enighed om behovet for dokumentation af investeringer og et ønske om at lette processen for boligejerne. Der blev nævnt, at Co-heat projektet og lignende initiativer har krav om dokumentation som vi skal lære fra

En vigtig pointe var, at tværgående initiativer skal målrettes boligejere for at skabe opmærksomhed. Her blev det påpeget, at både banker og andre interessenter kan spille en rolle i disse initiativer.

Der blev talt om behovet for dokumentation hvor boligejeren skal kunne bevise deres investering og hvilke opgaver der er blevet udført. Det blev dog erkendt, at det kan være svært at få dokumentation direkte fra håndværkere. Der blev foreslået at samarbejde med bankrådgivere for at sikre dokumentation og at give incitamenter til boligejerne for at aflevere dokumentation for investeringer. En let undervisning om energirenoveringer blev også foreslået for at gøre processen nemmere for boligejerne.

Det blev påpeget, at bankerne er engagerede i dette område og har egne krav til dokumentation. Der var positivitet omkring samarbejdet med bankerne og muligheden for at skabe partnerskaber.

GDPR-regler blev også nævnt, og det blev understreget vigtigheden af at være tydelig over for boligejerne om dokumentationskrav og at involvere jurister for at sikre, at oplysninger kan deles sikkert.

Der var også diskussion om opfølgning og kvalitetssikring af renoveringerne. Det blev foreslået at besøge boligejerne og sikre, at arbejdet er udført korrekt. Dog blev det erkendt, at der kan være udfordringer og at det er vigtigt at bevare gode relationer til håndværkere.

Endelig blev der drøftet muligheden for at tilbyde incitamenter og attraktive pakker til bankerne for at motivere dem til at samarbejde.

På baggrund af sessionen blev der fremsat forslag til videre samarbejde og opfølgning for at implementere de diskuterende ideer.

DEL SESSION 3: D BANKERNES ROLLE I JAGTEN PÅ ENERGIFORBEDRINGER

Moderator: Jossi Steen-Knudsen, Operate

Rapporteur: Tale Berg Nielsen, Gate 21

PRÆSENTATIONER

Jossi Steen-Knudsen, Operate

Præsentationen viste et eksempel på, hvordan et forløb hos bankrådgivere kunne se ud med følgende elementer:

Først blev der præsenteret metoder til at formulere effektive breve, der er målrettet forskellige målgrupper. Det er vigtigt at segmentere og forstå modtagerne for at opnå størst mulig effekt.

Dernæst blev der diskuteret triggers og motivationspunkter, som kan være med til at motivere boligejerne til at tage initiativer inden for energirenovering. Identifikation af disse punkter er afgørende for at skabe engagerende og relevante kommunikationsmaterialer.

En interessant idé blev præsenteret om at inkludere energimærket på boligannoncerne. Der blev også foreslået en interaktiv version med en scroll-overeffekt, der giver boligejerne yderligere information og øger bevidstheden om energieffektivitet.

Diskussionen drejede sig også om, hvorvidt et dårligt energimærke kan være et effektivt værktøj til at motivere boligejerne til at foretage energirenoveringer. Det blev påpeget, at vise konsekvenserne af dårlig energieffektivitet, kan være mere effektivt i forhold til at ændre adfærd hos boligejerne.

Et strukturelt samarbejde mellem banker og kommuner blev fremhævet som en vigtig faktor for at fremme energirenoveringsinitiativer og lette finansieringsmuligheder for boligejerne.

Endelig blev ideen om at etablere en hotline, der kan aktivere boligejernes bankrådgivere, præsenteret. Dette kunne give boligejerne nem adgang til støtte og vejledning i forbindelse med energirenoveringsprojekter.

Præsentationen viste således en bred vifte af elementer og strategier, der kan indgå i et forløb hos bankrådgivere for at øge opmærksomheden om energieffektivitet og motivere boligejerne til at gennemføre energirenoveringer.

DEBAT OM NØGLESPØRGSMÅL OG OPSAMLING

Jossi Steen-Knudsen, Operate

På hvilke områder kan banker og kommuner have fordel af et samarbejde?

Kan banker bidrage til dokumentation for energirenoveringer? Har banker glæde af data?

I den første gruppe blev der lagt vægt på vigtigheden af at sikre et smidigt informationsflow. Deltagerne delte deres erfaringer og understregede betydningen af at have tidligere møder med boligejerne for at opnå bedre resultater. De påpegede også, at det er vanskeligt at diskutere finansiering, når man endnu ikke har fastlagt de konkrete renoveringstiltag.

I den anden gruppe blev der drøftet lokale arrangementer, hvor banker kunne deltage og informere om finansieringsmuligheder. Der blev også diskuteret oprettelsen af en hotline, der kunne aktivere bankrådgivere og tilbyde en pakkedløsning med løbende opdateringer og inviterende arrangementer.

Gruppen diskuterede også vigtigheden af at opretholde opdaterede data i en OSS. De foreslog at etablere en gruppe, der kan sikre, at relevante virksomheder er registreret i systemet og har adgang til det. Desuden blev det påpeget, at lokal kendskab og samarbejde mellem hotlinen, bankrådgivere og lokale bankfilialer er afgørende for succesfuld kommunikation og implementering.

Det blev anerkendt, at bankerne generelt er positive over for omstillingen og energirenoveringsprojekterne, men det blev også erkendt, at bankerne typisk ville anbefale deres egne samarbejdspartnere. Der blev drøftet muligheden for at forbedre samarbejdet ved at sende boligejerne direkte fra hotlinen til bankerne og ved at levere relevante data om CO₂-udledning og energimærkning. Der blev også nævnt, at banker ønsker at reducere deres samlede udledning og derfor er interesseret i at modtage alle relevante data.

Det blev foreslået at invitere flere banker til at deltage i projektet og oprette en liste over de banker, der ønsker at være involveret. Det blev dog påpeget, at kommunerne ikke må promovere specifikke banker, men at lokale banker kan være engageret i projektet.

Samlet set konkluderede deltagerne, at der er et betydeligt potentiale for samarbejde mellem kommuner, banker og projekt